

Bilim Çocuk Kartları'yla

Bulutlar

Bulutlar, atmosferde, yoğunlaşma için gerekli koşullar varsa oluşur. Genellikle troposfer tabakasında görülürler. Troposferdeki sıcaklıklar ve hava hareketleri çok çeşitli olduğu için, bulutların yapıları ve oluşumları da farklı farklıdır.

Bulut kartlarını hazırlarken, bulutları gözlemlerken yararlanabileceğiniz bir kaynak oluşturmayı amaçladık. Temel bulut tiplerinin yanı sıra, özel durumlarda oluşan bulut tiplerini ve bazı ilginç örnekleri de vermeye çalıştık. Bulut gözlemi yaparken, bulunduğunuz yerde gökyüzünde hangi tip bulutların en çok görüldüğüne dikkat etmeye çalışın. Bulunduğunuz yerdeki bulut tipleri mevsimlere göre değişiyor mu? Gökyüzünün ve bulutların rengi gün içinde değişiklik gösteriyor mu? Hangi bulut tiplerinin hangi hava olaylarıyla ilişkili olduğunu gözlemleyebiliyor musunuz?

Alçak bulutlar, bulundukları yükseklikteki sıcaklığa bağlı olarak daha düşük miktarda ışık yansıtırlar ve bu nedenle kontrastları da düşüktür. Dikkatlice bakıldığında çalkantı hareketlerine bağlı olarak şekillerinin sürekli değiştiği görülebilir. Yere daha yakın olduklarından, öteki bulutlara göre daha hızlı hareket ediyorlarmış gibi görünürler. Bunlar kümülüs, stratokümülüs ve stratus bulutlarıdır. Orta yükseklikteki bulutlar, yerden daha yüksek olmaları ve içerdikleri buz kristalleri nedeniyle daha parlak görünümlüdürler. Bulundukları yükseklikteki rüzgârın yönüne göre hareket ederler. Bu, yeryüzündeki rüzgârın yönüyle aynı olmak zorunda değildir. Altokümülüs, altostratus ve nimbostratus orta yükseklikteki bulutlardır. Yüksek bulutlar, genellikle çok parlak görünürler; çünkü buz kristallerinden oluşurlar. Bunlar sirrüs, sirrostratus ve sirrokümülüs bulutlarıdır. Atmosferin belli yüksekliklerindeki hava koşulları ya da yerçekillerinin etkisi gibi çeşitli nedenlere bağlı olarak farklı bulut tipleri gökyüzünde aynı anda bulunabilir.

Kümulonimbus bulutları, dikey gelişme gösteren bulutlardır. Bunlar çok yükseklerle kadar büyüyebilirler. Nimbostratus bulutları da kimi zaman alçak bulutlarla birlikte anılır. Çoğu kez birden fazla bulut tipi gökyüzünde bir arada bulunur. Bulut tiplerini birbirinden ayırt etmede, bulutların yükseklikleri ve biçimleri kadar renkleri de yardımcı olur. Bazı bulutlar, Güneş'in ufuk çizgisinden yüksekliğine bağlı olarak, günün farklı saatlerinde türlü renklere bürünebilirler.

Kartları Hazırlayan Aslı Zülal